

analyse (Phänomenologische Anthropologie und Psychotherapie) a reprezentovanej v počiatočnom období najmä Ludwigom Binswangerom a neskôr osobným priateľom M. Heideggera Medardom Bossom.

Vedecká konferencia k stému výročiu narodenia M. Heideggera bola zaujímavá a v mnohých smeroch poučná. Ak nás niečo mrzí, tak je to slabá účasť našich filozofov (z piatich sľúbených referátov odznel len jeden) a okolnosť, že sa vôbec nehovorilo o recepcii Heideggerovho diela v našich krajinách (napr. J. Patočka).

Ladislav Holata

TÝŽDEŇ FILOZOFIE NA UNIVERZITE KOMENSKÉHO

Posledný teplý júnový týždeň zavládol v našej filozofickej obci ruch. Katedra filozofie a dejín filozofie Filozofickej fakulty UK sa podujala usporiadať postgraduálne štúdium pre absolventov filozofie, prednášky však ponechala otvorené pre širokú filozofickú verejnosť. Prekvapil nás nečakané veľký záujem tak zo strany uchádzačov, ktorých nebolo možné všetkých zapísať a prijať, ale aj poslucháreň, nabitá pri prednáškach ľuďmi, ktorí sa zaujímali o témy i o samotných prednášateľov. V snahe dosiahnuť vysokú profesionálnu úroveň PGŠ pozvali sme súčasných popredných filozofov z Bratislavy, Brna i Prahy a na ďalších stretnutiach chceme využiť aj kontakty so zahraničnými univerzitami. Akademická pôda sa tak stala miestom, kde prednášali učitelia z Katedry filozofie FFUK, vedeckí pracovníci z Filozofického ústavu SAV, ale aj tí učitelia, ktorí sa na Katedru vrátili po dvoch desaťročiach, a pozvanie ochotne prijali aj tí kolegovia z Brna a Prahy, ktorí v Bratislave na univerzite doteraz neprednášali. Poslucháči si teda mali možnosť vybrať na tomto prvom sústreďení z pomerne širokého spektra filozofických problémov, čo bolo aj zámerom usporiadateľov.

Základnú štruktúru postgraduálneho štúdia, ktoré bude trvať štyri semestre, tvoria tri predmety: *dejiny filozofie 20. storočia, sociálna filozofia a etika, epistemológia a metodológia vedy*. Prednášky z dejín filozofie otvorila dr. E. Várossová problematikou výskumu dejín slovenskej filozofie. Tento predmet ďalej pokračoval prednáškami doc. M. Marcelliho o Foucaultovej epistemológii, doc. L. Nového o filozofii T. G. Masaryka. Veľký záujem vyvolala prednáška dr. L. Hejdánka na tému *Kritika tradičnej ontológie o otázka meontologickej archeológie*, prednáška dr. M. Havelku o Maxovi Weberovi a dr. P. Koprdu o Antoniovi Gramscim.

V rámci epistemológie a metodológie vedy, ktorá sa prednášala paralelne so sociálnou filozofiou a etikou (takže poslucháči si mohli voliť podľa svojho záujmu a odborného zamerania), odzneli prednášky Ir. J. Rybára o formovaní epistemológie, prof. V. Černíka o špecifickosti spoločenskovedného poznania, doc. F. Novosáda o teórii vedomia. Úvodnú prednášku do predmetu sociálnej filozofie mal doc. F. Novosád. Na ňu nadviazali dr. E. Višňovský (*Status, povaha a tematické pole sociálnej filozofie*), prof. F. Vartík (*Demokracia a kult osobnosti*). Doc. J. Prusák a doc. P. Holländer vo svojich prednáškach venovali pozornosť dejinám a filozofii štátu a práva. Relatívne samostatnou

a významnou súčasťou tohto predmetu bola etika, kde odznela prednáška doc. J. Kánskeho na tému *Etika neotomizmu* a doc. T. Münza na tému *Etické názory A. Schweitzera*. Súčasťou prednáškového týždňa boli aj témy všeobecnejšieho charakteru, ktoré upútali pozornosť širšieho okruhu zainteresovanej verejnosti. Odzneli tu prednášky prof. M. Kusého o filozofii Charty 77 a disentu, dr. Š. Šebestu o alternatívnych východiskách spoločenskej zmeny v Česko-Slovensku. O doteraz u nás málo známej oblasti religionistiky zasvätené prednášal dr. J. Komorovský.

Aj keď bol program PGŠ časovo náročný a pre účastníkov namáhavý na pozornosť a sústredenie, mnohé zaujímavé a podnetne prednesené problémy neostali bez odozvy v diskusii, ktorá nasledovala po každej prednáške. Prvé týždenné sústredenie PGŠ prinieslo nové poznatky a skúsenosti pre poslucháčov i organizátorov a veríme, že aj pre širšiu zúčastnenú verejnosť. Nazdávame sa, že aj ďalšie sústredenia by mohli prispieť k rozprúdeniu života vo filozofickej obci.

Zuzana Kiczková

PREDNÁŠKY RAKÚSKYCH FILOZOFOV NA FFUK

V uplynulých dvadsiatich rokoch bola vzdialenosť medzi filozofickými pracoviskami na FFUK a Viedenskej univerzite podstatne väčšia než tých niečo vyše 60 kilometrov geografického stredoeurópskeho priestoru. Aj keď ide o dve najbližšie položené univerzity, prekážky a hranice boli takmer neprekonateľné a oficiálne kontakty najmä vo filozofii takmer nemysliteľné. Zmena spoločenskej a politickej situácie u nás po novembri 1989 priviedla skoro zároveň slovenskú i rakúsku stranu k uvedomeniu si, že sa po dvoch desaťročiach otvoril priestor a možnosť pre nadviazanie kontaktov a spolupráce. Keď sme sa začiatkom februára 1990 obrátili na Inštitút filozofie Viedenskej univerzity, navštívil Katedru filozofie a dejín filozofie FFUK doc. Erwin Waldschütz s konkrétnou ponukou k spolupráci a pozvaním na II. kongres Rakúskej filozofickej spoločnosti. Skupinu učiteľov a študentov filozofie z Bratislavy prijali v prvých marcových dňoch rakúski kolegovia veľmi srdečne a so záujmom. Na oboch stranách zrejme dozrela potreba vzájomného poznania, prekonania dlhoročnej izolácie. Prejavilo sa to v spontánnom nadviazaní kontaktov priamo medzi filozofickými pracoviskami, nečakajúc na zdĺhavé uzatváranie a schvaľovanie dohôd medzi univerzitami. V diskusiách na kongrese sa zrodila myšlienka, podporená úprimným záujmom a nezištnou ochotou viedenských kolegov, usporiadať cyklus prednášok na pôde Katedry filozofie a dejín filozofie FFUK. Po dohode s prednášateľmi našim zámerom bolo orientovať témy prednášok tak, aby oslovili širšie publikum, v prvom rade študentov filozofie, ale aj iných odborov. Prednášateľom z Viedne a aj organizátorom u nás nešlo o to, aby odzneli zásadne nové, úzko odborné poznatky, ale na relatívne známejších problémoch spoznať spôsob myslenia, argumentácie, filozofickú optiku odborníkov, ktorí vyrástli v inom filozofickom, duchovne-kultúrnom prostredí, nachádzať efektívny a produktívny spôsob vzájomnej komunikácie. Tomuto zámeru prispôsobili svoje vystúpenia doc. E. Waldschütz (dve prednášky o filozofii a teológii v stredoveku), prof. H. D. Klein (k teórii sociálnej spravodlivosti), doc. F. M. Wimmer (k proble-